

DŮLEŽITÉ INFORMACE POMOCI UKRAJINSKÝM OBČANŮM

Aktuálně jsou v našem kraji dvě místa, kde je možné se jako uprchlík zaregistrovat a to do 90 dnů od příjezdu do ČR. Registrace je klíčem ke všem ostatním podporám – bez ní a přiděleného registračního čísla nebude mít osoba nárok na nic ze systému v ČR, tedy není ani zdravotně pojištěna, proto je to první krok, který je potřeba po příjezdu osob z Ukrajiny udělat:

- 1) **Krajské asistenční centrum v Ostravě** – adresa: Černá louka 3235 (Výstaviště), Ostrava, tel. 771 23 52 23, otevřeno nonstop
Registrace v ČR a získání speciálního dlouhodobého víza, zdravotní pojištění, ubytování, kontakt s Úřadem práce a informace o sociálních dávkách, prvotní krizovou intervenci
- 2) **Cizinecká policie ve Frýdku-Místku** – adresa: Beskydská 2061, Frýdek-Místek
Registrace v ČR a získání speciálního dlouhodobého víza.
Zdravotní pojištění nutno vyřídit samostatně na jakémkoliv VZP

Bezplatná informační linka Moravskoslezského kraje: 800 720 210

Ministerstvo vnitra ČR

Speciální stránky v češtině i ukrajinštině: <https://www.mvcr.cz/clanek/informace-pro-obcany-ukrajiny.aspx>

kontakt na linku Ministerstvo vnitra: +420 974 801 802; ukrajina@mvcr.cz

Zde najdete také odkaz na stránky: <https://nasiukrajinci.cz/>

Ukrajínští občané mají možnost přicestovat na území ČR bezvízově, ale pouze na základě platného biometrického pasu, a to na dobu v maximální délce 90 dní v jakémkoli 180 denním období.

Na co je dobré myslet před příjezdem hostů z Ukrajiny

- Hosté mohou přijet pouze s ukrajinskou měnou, kterou v ČR nesmění
- Lidé mají za sebou dlouhou a strastiplnou cestu, proto budou v první řadě potřebovat spánek a odpočinek, aby nabrali síly na řešení dalších věcí.
- Pokud přicházející osoba nemá v ČR žádné další kontakty, je potřeba být připraven na to, že její pobyt může trvat delší dobu, než se osamostatní nebo se rozhodne pro návrat.

Základní potřeby ve vztahu k bydlení

- Dejte hostům na sebe kontakt, na kterém Vás zastihnou,
- zajistěte místo ke spaní, kuchyňku s ledničkou a sporákem/plotýnkou, hygienické zázemí – toaletu a koupelnu (vlastní nebo sdílenou) a projděte s příchozím domácnost s vysvětlením jejího fungování,
- základní hygienické prostředky (toaletní papír, zubní kartáčky a pasty, mýdla, šampony, ručníky, pleny, vložky, vlhčené ubrousky, respirátory/roušky, hřeben, základní léky, lékárnička apod.),
- peřiny a ložní prádlo, ručníky,
- základní nádobí (pokud nevyužívají společnou kuchyni ve vašem domě/bytě),
- základní suroviny pro přípravu stravy nebo čaje/kávy apod.,
- vyčleňte pro své hosty úložné prostory, ideálně uzamykatelné odpadkové koše (tříděný odpad).

Co dělat v první dny a v následujících dnech?

- buďte trpěliví k případným projevům emocí spojeným s prožitým stresem
- podpora při vyřizování potřebných dokumentů, vč. potřeba dopravy

- vyjasnění možností a očekávání ve vztahu k bydlení, nastavení pravidel – kam mají přístup (včetně možností přístupu např. na zahradu apod.); nakládání s klíči, režim společných prostor včetně vyjasnění např. konzumace alkoholu nebo kouření
- zajištění základních komunikačních prostředků – tj. např. možnost internetového připojení a počítače, telefonu nebo tabletu a telefonu s předplaceným tarifem; zajištění přístupu např. do místní knihovny na veřejný internet, tisk článků z internetu apod.
- zprostředkování možnosti zapojení dětí i dospělých do volnočasových a jiných aktivit (výlety, sport, kultura...), společné večere, seznamování se v širším kolektivu ukrajinských maminek, kariérové a pracovní poradenství apod. Volnočasový klub Slezské diakonie v Českém Těšíně pro ženy a děti a výuka češtiny, kontakt: Mária Golbincová, m.golbincova@slezskadiakonie.cz
- postupně je vhodné používat při komunikaci český jazyk jako potřebnou součást integrace
- Slezská diakonie provozuje několik občanských poraden, kam je možno obrátit se pro radu a informace v oblasti integrace do práce, do školy, nároku na dávky apod. Otevírací doby jednotlivých poraden naleznete na stránkách Slezské diakonie www.slezskadiakonie.cz/chci-pomahat

Otázka financí

- Příchozí člověk má nárok na jednorázovou mimořádnou okamžitou pomoc (MOP) na základě své registrace a získání víza. Tuto dávku osoba získá na úřadu práce, dávka je vyřízena hned na místě a vyplacena v hotovosti z pokladny, dospělá osoba: 5000Kč, dítě: 3000Kč.
- Ve schvalovacím procesu je metodika MPSV pro dlouhodobé využívání dávek v hmotné nouzi pro ty osoby, které nebudou pracovat nebo budou potřebovat příspěvek na bydlení. Občanské poradny poskytnou informace o postupu vyřízení takových dávek.
- Pro možnost získání dávek je potřeba také zřídit bankovní účet – nabízí např. ČSOB.
- **Pracovní proces** je možné sjednat v rámci povolení k zaměstnání, které je vyřízeno s udělením dlouhodobého víza. Pokud je to pro danou osobu možné, je velmi dobré její zapojení do práce.
- Vláda je také v procesu schvalování podpory domácností ubytovávající uprchlíky a po schválení této možnosti bude možno požádat o získání podpory se zpětnou platností – mělo by jít o 3000Kč na osobu, max. 9000Kč na domácnost.
- Je potřeba počítat s tím, že ubytování osob ve vlastní domácnosti, je spojeno s některými finančními náklady do doby, než se lidé dostanou do práce či k sociálním dávkám (např. náklady na dopravu, na energie, zprvu také náklady na stravu apod.) .
- Potravinovou a materiální pomoc je možno získat dle dostupných zásob např. ve Středisku potravinové a materiální pomoci nebo v rámci sborových sbírek apod..

Děti a škola

- Je zpracována koncepce Ministerstva školství k umísťování dětí do škol, podle které mohou školy postupovat.
- Dítě nemusí řešit školní docházku po dobu 3 měsíců od příjezdu, nicméně ve spolupráci s řediteli škol je možno domluvit nástup dítěte do školy i dříve (závisí na vytíženosti kapacit škol a také na dostupnosti např. asistentů, kteří by pomohli dětem zvládnout výuku).
- V některých místech se chystají také tzv. ukrajinské malotřídky.
- Doporučujeme zapojit dospělé i děti do kurzů českého jazyka.

Zvládání náročné životní situace

- nabídka základní pastorační nebo psychosociální péče: ve spolupráci se sbory nebo v rámci Slezské diakonie – koordinátorka duchovní služby Miriam Szókeová kontakt: m.szokeova@slezskadiakonie.cz

Pro občany, kteří prožívají zátěž v souvislosti s válkou na Ukrajině, jsou k dispozici také linky důvěry, krizové linky a online pomoc. Je zde komunikace dostupná v ukrajinštině nebo angličtině.

TELEFONICKÁ POMOC (informace z webu Ministerstva vnitra)

Linka 1221 - linka pro Ukrajince - otázky zdravotnictví (CZ, UA)

Zdravotnické informace pro občany Ukrajiny.

Volejte zdarma linku +420 226 20 1221, volte rovnou **volbu číslo 8**.

Telefonickou první psychickou podporu lze zde využít také, operátor zajistí spojení konferenčního hovoru s pracovníkem podpůrné linky s asistencí tlumočníka.

SEZNAM INTERVENTŮ A TERAPEUTŮ PRO LIDI ZASAŽENÉ VÁLKOU

(online či osobně, nejohroženějším zdarma)

[Česká psychologická aliance pro globální změny](#)

[Terapie.cz](#)

[Psychoterapeutická telefonní linka Sluchátko](#) (CZ, UA, RU, EN) (pdf, 150 kB)

ONLINE POMOC

Web opatruj se: <https://www.opatruj.se/> (komplexní web k posilování duševního zdraví, zvládání a odolnosti, zřizuje Národní ústav duševního zdraví).

Varianta webu v angličtině: <https://www.mymentalhealth.guide/>

Varianta webu v ruštině: <https://www.samopomo.ch/>

Psychologická podpora pro rodiny s dítětem se sluchovým postižením a pro dospělé neslyšící: <https://www.tamtam.cz/>, konzultace v českém jazyce či písemnou formou:

605 100 400, 734 674 853.

Podrobnější informace naleznete zde: [link \(celý manuál\)](#)

Nebo u pověřené osoby: Ondřej Prokop tel. 737 029 920, oprokop@sceav.cz